

Käsintehdyt Kerkes-kivillä aateliset löylyt

Keramiikkaa kiukaaseen

Kiuaskivet kuluvat ja rapautuvat rasituksesta saunassa kuin saunassa. Kivien rapautuessa kiuas täyttyy hiekasta, mikä heikentää kiukaan suorituskykyä eli löylyjen laatua. Pahimmassa tapauksessa kehnot kivet voivat rikkoa koko kiukaan.

Kiuaskivet ovat saunassa paljon varti-joina. Varsinkin uimahalleissa ja muissa julkisissa sanoissa kiukaat ovat käytössä jopa 16 tuntia päivässä, kylpijiä saattaa olla päivittäin useita satoja ja kiukaalle heitetään lukemattomia litroja vettä. Kivet ja kiukaat ovat luonnollisesti lujilla.

Varsinkin luonnonkivien ongelma on pienissä kotisaunoissakin kivien mureneminen. Tästä johtuen kivien lämmönjohtokyky heikkenee ja lattialle karisee ihan konkreettista hiekkaa, ja samalla saunan lämmitys aika pitenee. Jos kiviä joudutaan usein vaihtamaan, aiheutuu siitä paitsi lisätyötä, myös usein mittavatkin ylimääräiset lisäkustannukset.

– Tavalliset kiuaskivet saattavat sisältävät epäpuhtauksia, kuten rikkiä, fluoria ja klooria, jotka hehkuun vastuksen vaikutuksesta erittyvät löylyyn. Kokemukseni mukaan nämä ylimääräiset aineet vaikuttavat esimerkiksi siihen, että saunassa olija kokee hapen loppuvan, keraamisten Kerkes-kiuaskivien isä **Teppo Hurme** pohtii.

Poltettuja kiuaskiviä

Ei ole sama, minkälaisilla kivilä saunankiukaan täyttää. Luonnonkivissä löytyy usein runsastikin epäpuhtauksia, jotka vaikuttavat löylyn laatuun.

Keraamisesti valmistetut Kerkes-kiuaskivet ovat olleet markkinoilla 15 vuotta.

– Kerkes-kivien kehitystyön taustalla on oma aikaisempi ammatti keraamikkona. Kuulin aika ajoin, kuinka luonnonkivet kiukaissa olivat niin kovassa käytössä, että niiden mureneminen alkoi pahimmillaan jo parin viikon käytön jälkeen. Tiesin, että keramiikasta pystyi tekemään materiaalia, joka kesti paremmin kulutusta. Lähdimme kokeilemaan asiaa, ja pääsimme käyttämään Arabian tehtaiden isoja polttouuneja.

Sadasta grammasta viiteen kiloon

Kerkes-kiviä valmistetaan sadan gramman painoisista kivistä aina viiden kilon painoisiin savusaunan kiviin saakka. Koska Kerkes kiuaskiviä on eri kokoisia ne soveltuvat myös eri kiuastyyppeihin. Myös kiuasmalleihin joissa on oltava suuria kappaleita, kuten esimerkiksi Aito-kiukaat, Aina- ja Heti valmiit jatkuvalämmitteiset sähkökiukaat.

Kerkes-kiviä on tarpeen mukaan kolmea mallia, ja kivistä valitaan tarpeen mukaan oikea koko. Tetrat on tarkoitettu kaikkien sähkö- ja puulämmitteisten kiukaiden pintakiviksi. Suuret koot sopivat myös isoimpiinkin puulämmitteisiin, isoihin kiukaisiin ja suurtehokiukaisiin. Kivikokoja voi myös yhdistää, esimerkiksi yhdessä pienten tetrojen kanssa käytettynä iso tetra varaa hyvin lämpöä pintakivien alla. Kuulat on tarkoitettu puulämmitteisten kiukaiden

– Kiuaskiven muodolla ja koolla on suuri merkitys saunaa lämmitettäessä. Oikealla kivellä palamisen hyötysuhdetta voidaan kiukaassa nostaa 20-80 prosenttia, kertoo Kerkes Oy:n Teppo Hurme.

alakiviksi sekä isojen sähkökiukaiden sekä puulämmitteisten kiukaiden alimmiksi kiviksi. Kuulien pyöreän muodon tarkoituksena on varmistaa hyvä ilmankierto kiukaan sisällä.

– Kontakti hehkuvaan peltiin on pieni, jolloin lämpö siirtyy hyvin pellistä muihin kiviin ja saunaan, Hurme muistuttaa. Kolmas kivimalli on vastusvälikivi, jotka on tarkoitettu sijoittamaan sähkökiukaisiin vastusten väliin, jolloin ne myös tukevat vastuksia. Kivikoko valitaan vastusvälien mukaan, ja kivien muotoilu estää liian tiheän latomisen.

Kerkes-kivet eroavat tavallisista luonnonkivistä siinä, ettei niissä tapahdu murenemistä. Tämän ansioista kiukaan läpivirtaus pysyy hyvänä ja vastukset sekä kiukaat kestävät huomattavasti pitempään kuin aikaisemmin. Ja mikä tärkeää koko saunan kunnolla: saunan rakenteet kuivuvat paremmin, mikä estää tehokkaasti homeen muodostumista saunan rakenteisiin. Lisäksi saunottaessa kivistä ei irtoa hienoa kiviä saati muita hen-

gitykselle tai iholle haitallisia päästöjä.

– Koska kivissä ei ole luonnonkivien epäpuhtauksia, niistä saatava löyly on myös miellyttävän tuoksuinen.

Keraaminen materiaali

Kerkes-kivet on valmistettu savianeesta ja kiviaineesta. Savianes tuodaan Englannista ja Saksasta, kiviaines on niin kotimaista kuin ulkomaista. Kaikkiaan kivessä on kuutta komponenttia, mutta Teppo Hurme ei suostu paljastamaan kaikkia aineksia reseptin salaisuuteen vedoten.

– Minulla on pieni ”saunaboratorio”, missä testailen näitä asioita. Yksi asia on esimerkiksi se, että lasimainen rakenne on osoittautunut parhaimmaksi. Siinä kiven sisässä on alle yksi prosentti ilmaa, jolloin lämpö saadaan tehokkaasti kiven sisään. Liiallinen ilma toimii nimittäin eristeenä, ja periaatteessa työntää lämpöä pois päin.

Saviane sekoitetaan, ja kiven lopullinen muotoilu teh-

